

Marianne Christiansens prædiken 17. søndag efter trinitatis

Taler

Marianne Christiansen
Biskop over Haderslev Stift

Dato

26. september 2021

Sted

A.P. Møller Skolen i Slesvig

Omstændigheder

Denne prædiken blev holdt til festgudstjenesten i anledning af Dansk Kirke i Sydslesvigs 100-års jubilæum. Jubilæet skulle være fejret d. 13. maj 2021, men pga. corona-restriktioner var festen nødsaget til at blive udsat til september.

Prædikentekster

Paulus' Brev til Efeserne kapitel 4, vers 1-6
Lukasevangeliet kapitel 14, vers 1-11

- 1 Skønt det ikke er med vilje, at festligholdelsen af 100-året for Dansk Kirke i Sydslesvig måtte rykkes 4 måneder, så får vi i dag lov at fejre dagen med fuld musik oven på den grundtone, som blev slået an i Efeserbrevet. Grundtonen er det fælles: Fællesskabet om troen og håbet til den ene Gud, som er alles fader.
- 5 Det fælles kald til at bære over med hinanden og fastholde Åndens enhed med fredens bånd. Det gælder i det nationale fællesskab, hvor vi deler sprog, historie og kultur, og det gælder ikke mindre udover det nationale fællesskab.

10 Dansk kirke i Sydslesvigs 100 årige historie er en fortælling om brud og om modsætninger, forsoning og fællesskab, men grundtone under denne historie er det grundlæggende fællesskab, som ikke kommer an på at være tysker eller dansker, sydslesviger, friser vendelbo eller nabo, gammelkendt eller fremmed.

15 Dansk kirke i Sydslesvig er som hele den kristne kirke kaldet til at fortælle om Guds kærlighed til verden, som den kommer til udtryk Jesus. Det skal fortælles, så ordet kan vække troen og håbet og kalde os til at leve som Guds børn og bære over med hinanden i kærlighed. Det skal fortælles på det sprog, som kan nå hjertet. Det er værd at fejre, at det i 100 år har været muligt at have dansksprogede frie menigheder midt i det tyske flertalssamfund. Det er en fest

20 værd, at mennesker kan samles om deres hjertesprog i skole og kirke, og at det for samfundet er en styrke, at der lyder andre stemmer end flertallets.

At festdagen for Dansk kirke i Sydslesvig netop kom til at ligge på demokratiets

25 festdag, Forbundsvalgdagen, lægger endnu flere festfanfarer oven på grundtonen: I dag kan alle borgere, også fra det danske og frisiske og andre mindretal, frit afgive deres stemme, som tæller med i valget af dem, der skal styre og lede landet og forhåbentlig fastholde fællesskabet mellem mennesker med fredens bånd.

30

En festdag er det på alle måder – og midt festen forstyrrer Jesus som altid. Eller rettere: Det er ham, der har givet grundlaget for den nye måde at forstå fællesskabet på, fordi han har åbenbaret, at Gud er alles fader og moder, og at Gud er hos den, der er udstødt af alle fællesskaber. Men han giver grundlaget for
35 fællesskabet ved hele tiden at skabe røre i det: Husk, I er altid fælles med dem, som I tror er uden for fællesskabet.

Når Dansk Kirke i Sydslesvigs festdag blev lagt på 17. s. efter trinitatis, slipper vi ikke for at høre, hvordan Jesus, da han var indbudt til fest hos sin tids fromme
40 folk, farisæerne, forstyrrede stemningen ved først at helbrede en syg mand, der bestemt ikke var indbudt til nogen fest, og som regnedes for uren – et begreb vi har fået ny forståelse for her i coronatiden. Jesus rørte ved ham, - hele selskabet må have fornemmet med et gys, at Jesus blev uren og derved smittede de andre. Og at han brød de religiøse love og foretog en handling på en dag, hvor alle var
45 enige om, at man ikke måtte foretage sig noget, gør det ikke bedre. Helt pinligt bliver det, da han afslører gæsternes trang til at sætte sig på de fineste pladser.

Kort sagt: Jesus spolerer den gode stemning ved den lukkede fest ved at fremhæve alle de ting, der hindrer det fællesskab og ligeværd, som Guds
50 kærlighed kalder os til: Han stiller spørgsmålene også til os:

Hvorfor må de syge og udstødte ikke være med?

Hvorfor ser I anderledes på den fremmede end på jeres egne børn, som I nok
55 ville hjælpe?

Hvorfor kan I ikke lade være med at stræbe efter at hæve jer op over de andre?

Det kan der alt sammen være mange grunde til, som vi selv synes er gode: Vi vil
60 gerne holde fest med dem, vi kan lide og dem, vi ligner og er trygge ved. Vi vil gerne være populære og sidde tæt på de fine, få anerkendelse og blive inviteret til andres fester. Vi har ikke lyst til at se og høre om sygdomme og verdens

65 elendighed og dem udenfor, når vi nu skal hygge os og være trygge og have vores på det tørre. Det er alt sammen velkendte grunde – når vi altså tager udgangspunkt i os selv.

Jesus tager derimod udgangspunkt i Gud – den ene Gud, som er alles fader. Gud er over alle, gennem alle og i alle. Gud møder os i det andet menneske. Det 70 nøjes Jesus ikke med at sige og vise ved sine handlinger. Han bliver selv den bevægelse, der sætter Gud i den nederstes sted, fordi han går i døden sammen de udstødte og forbandede. Han tager den allernederste plads i lidelsen og døden for at vende op og ned på alting. Hvis Gud går i døden, hvis Gud tager den nederste plads, så er det menneske, der bliver ramt og bliver ydmyget, nærmest 75 Gud.

Det er den inderste kerne i evangeliet, som skal forkyndes på alle sprog. Korset betyder, at Gud bytter plads med mennesket og sætter sig selv i de nederstes sted (som vi sang før). Luther kaldte det ”det salige bytte” eller det muntre bytte, 80 ”der fröhliche Tausch” – for det er en mærkelig og munter tanke, at Gud altid er nederst, at det mindste og mest foragtede menneske altid er øverst. Og det er en munter trøst, når vi føler os allermest ringe, at vi stole på, at vi er elsket og omfavnet af Gud. Der kommer en, og kalder på os som en ven: ”Ven, sæt dig højere op”.

85 Evangeliet sætter på den måde en munter bevægelse i gang, for hvis de største er mindst, og de mindste er størst, så må de jo straks bytte plads igen. Det minder om en leg vi havde, da jeg var barn, når man virkelig kedede sig (før smartphones slugte kedsomhedens kreativitet): Man lagde hænderne oven på hinanden og 90 trak den nederste væk og lagde øverst, hurtigere og hurtigere.

Jeg ved ikke, hvorfor det var sjovt, andet end at man kunne mærke hinandens hænder og det er altid dejligt. Men i hvert fald bestod legen jo i, at så snart nogen er nederst, skal de øverst, og at den øverste lige så godt kunne være den nederste - 95 og at det hele alligevel ender i, at vi bare er hænder, der ikke har andet end hinanden at lege med.

Det kan være en god leg at lege også på en valgdag, hvor der bliver flyttet rundt på pladserne, og hvor vi skal mindes om den lige værdighed i folkestyret. Men 100 det allerbedste er den bevægelse, legen peger hen på, nemlig den bevægelse, som Jesus har sat i verden, og som Helligånden hele tiden kalder os ind i:

105 Ordet om Guds kærlighed til alle, om frelse og befrielse, og kaldet til at leve og
bære over med hinanden i kærlighed og søge fællesskabet i fredens bånd.

110 Det ord er Dansk kirke i Sydslesvig sat i verden for at forkynde og samles om
sammen med Nordkirche og nabokirker, sammen med Folkekirken og
Nordschleswigsche Gemeinde, sammen med alle kirkerne udover jorden. Når
Gud er alles fader, er vi alle søskende. Gid vi må kunne leve sådan.

Kilde

www.haderslevstift.dk

115 **Kildetype**

Dokumentation på online medie

Tags

17. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

120 <https://www.dansketaler.dk/tale/marianne-christiansens-praediken-17-sondag-efter-trinitatis>

125

130

135

140